

Verloren gewaand en tot leven gekomen

Trendwatcher Adrijd Bakas hield tijdens de bijeenkomst ter gelegenheid van het 150 jarig bestaan van de KAVB in mei 2010 een inspirerende en stimulerende lezing. Zo riep hij de sector op niet alleen bollen te verkopen, maar dit te ondersteunen met verhalen. Er moesten toch mooie verhalen te vertellen zijn over bloembollen. 'Verhalen verkopen' was zijn credo. Reden om mijn plaatjescollecties na te lopen op planten met een mooi of persoonlijk verhaal. In de komende afleveringen van De Wereldbol bloembollen waar zo'n verhaal bij hoort.

Tekst en foto: Peter Knippels

Het geslacht *Habranthus* omvat zo'n 30 soorten en komt oorspronkelijk voor in grote delen van Zuid-Amerika ten oosten van de Andes: Argentinië, Uruguay, Paraguay en Brazilië. De planten bezitten echte bollen, waaruit tegenoverstaande, lijnvormige bladeren groeien. Deze rechtop groeiende bladeren bezitten veelal een afgeronde top. De alleenstaande bloemen staan op een relatief lange bloemsteel. De meeste bekende soort *Habranthus* is *H. robustus*.

LANCASTER

In het begin van de 20e eeuw zijn veredelingsactiviteiten met onder andere *Habranthus*, *Zephyranthes* en het toenmalige geslacht *Cooperia* uitgevoerd. Het laatst genoemde geslacht wordt overigens tegenwoordig door de meeste taxonomen tot *Zephyranthes* gerekend. Enkel beschouwen het nog als een apart geslacht. Opmerkelijk genoeg gebeurde dit veredelen niet op het Amerikaanse continent, maar in India. In de eerste decennia van de twintigste eeuw heeft de familie Lancaster in India veel tijd en energie gestoken in het kruisen van deze geslachten. Deze familie was verbonden aan de Botanische Tuin van Lucknow. Lucknow is de hoofdstad van de Indiase staat Uttar Pradesh en ligt in het noorden van het land. T.N. Khoshoo heeft een naar mijn mening interessant artikel geschreven over het werk van de drie generaties. Dit artikel is verschenen in *The Amaryllis Year Book* in 1976. Eén van de slotopmerkingen van Khoshoo is dat ten tijde

van het overlijden van P.J. Lancaster in 1904 zijn kruisingsproducten als verloren moesten worden beschouwd. Daar lijkt het verhaal op te houden.

ENVELOP

Zo'n 15 jaar geleden kreeg ik van een vriend een envelop met enigszins uitgedroogde bolletjes. Had zijn moeder enkele maanden eerder meegenomen uit Sumatra. Na een aantal jaren van liefdevolle verzorging verscheen er één bloem en kon ik de plant determineren, maar wel met de nodige hulp en na het leggen

van verbanden. Het leek één van de kruisingsproducten van de Lancasters te zijn: *Habranthus 'Mary'*. In de *International Checklist for Hyacinths and Miscellaneous Bulbs* staat een aantal soorten en rassen beschreven, waaronder 'Mary'. Johan van Scheepen en ik zijn gaan zoeken in de onderliggende literatuur en we kwamen samen de slotsom dat mijn bloem voldeed aan de beschrijving van 'Mary'. Dit in combinatie met de herkomst van de bolletjes, leidde voor mij tot de conclusie dat het hier inderdaad gaat om dit verloren gegane ras.

Habranthus 'Mary' vormt kleine bollen met een nek die langer is dan de hoogte van de bol. De bollen vormen snel en veel zijbollen die ook uitlopen waardoor er plukken planten ontstaan. De plant is groenblijvend met tot vijf cm lange, 0,3 cm brede, lineairvormige, glanzende bladeren en bloeit in de zomer met donkerroze bloemen. De bloemvorm van 'Mary' wijkt af van de meeste *Habranthus* of *Zephyranthes* soorten: de relatief grote bloemen hebben een bloembuis met spreidende toppen en staan op een korte, en opvallend dikke, bloemsteel. Ook de bladeren wijken af van die van *Habranthus* of *Zephyranthes* soorten. Ze glanzen en groeien niet rechtop, maar hangen of groeien zelfs horizontaal en liggen op het grondoppervlak. Ik koester de planten en ben ik er zuinig op. Misschien heb ik wel de enige en laatst overgebleven bollen van *Habranthus 'Mary'*.

Habranthus 'Mary'